

Cuprins

Prefață	9
Partea I. Nevoia de epistemologie economică	11
Obiectul epistemologiei; la modul general	11
Cu ce se ocupă epistemologia economică?	13
De ce epistemologie economică?	15
Origine și continuitate în epistemologia economică	18
Începuturi în epistemologia economică românească	23
Partea a II-a. Obiectul științei economice în disputa epistemologică	27
Cu ce trebuie să se ocupe știința economică?	27
Un singur obiect – mai multe definiții	29
De unde derivă dificultatea definirii științei economice?	32
Efectul tautologizant indus de definirea întregului	32
Idea și materia în obiectul științei economice	38
Între cotidian și iluzia universalității	45
Șantierul practicii științifice – o soluție?	49
Partea a III-a. Statutul științei economice	53
Despre științificitate, în general și în economie, în special	53
Sursele cunoașterii științifice în economie	57
A. Reprezentarea obiectivă în economie	57
Despre validare în știința economică	64
Empirismul	65
A priorismul	69
Raționalismul	75
Etimologie, semnificație și tipologie	75
Pro și contra raționalității	78
Pledoarie pentru raționalism	79
Homo oeconomicus, sinteză a spiritului raționalist	79
Poziționări critice la adresa lui homo oeconomicus	81
În apărarea lui homo oeconomicus	84
Argumente „oficiale” favorabile lui homo oeconomicus	84

6 Fundamente epistemologice și metodologice ale științei economice

Pentru un homo oeconomicus mai uman.....	86
Concluzii la homo oeconomicus	88
Abstracția și modelul economic	90
Nevoia de abstracție	90
Modelul – „copilul” abstracției științifice	91
Un model reprezentativ ca instrument de analiză – echilibrul general walrasian.....	92
Matematica și modelul	97
Un exemplu edificator de „matematică aplicată” Nicolae Georgescu-Roegen: de la cauză-efect și aritmorfism, la dialectică.....	100
Argumente compensatorii pentru raționalitatea limitată	106
Piste de judecată	106
Abordare în stil instituționalist	106
Raționalitate „procedurală”	107
Contractul incomplet	108
„AS IF”– o soluție pentru raționalitatea limitată și irealismul ipotezelor de lucru.....	108
De la „ajustări necesare”, la „anticipații adaptive”.....	115
Homo oeconomicus extralucid și anticipațiile sale raționale	116
Poziționări critice la adresa raționalismului	117
Impuritatea terminologică	118
Paradoxuri și dileme.....	119
Realismul ipotezelor de lucru. Verificaționism, refutaționism	122
Karl Popper și principiul contrazicerii (falsificabilității).....	124
În prelungirea discursului lui K. Popper. Paradoxul Quine-Duhem	128
Milton Friedman – un Popper pe terenul economiei	131
Validarea între pozitiv și normativ	135
Ideologia și obiectivitatea științei economice.....	141
Câteva exemplificări	147
Karl Marx	147
Adam Smith	150
În prelungirea lui A. Smith.....	152
John Maynard Keynes.....	155
B. Reprezentarea cauzală în economie.....	157
Cauzalitate și obiectivitate.....	157

Cauzalitatea și natura umană în economie. Problema izolării fenomenelor economice	159
Concluzii la problema izolării fenomenelor economice	163
Circumstanțe ale relativității cauzale în economie	164
Concepte fără borne certe	165
a) Valoarea	165
b) Capitalul și derivatele sale: acumulare, economisire, profit, dobândă	167
c) Moneda și piața	174
Cauzalități la pachet; timpul, spațiul și matricea culturală	176
a) De la cauzalitatea liniară, la cauzalitatea în circuit	176
b) Cauzalități circulare	177
b ₁) „Triunghiul de aur”	178
b ₂) Echilibrul de subocupare	178
b ₃) Reîntoarcerea la Say: politica ofertei și curba Laffer	179
Cauzalități la pachet și legități economice. Concluzii generale	180
Partea a IV-a. Știința economică în discursul metodologic	183
Clarificări necesare	183
Prima etapă. Discuții în interiorul clasicismului economic	184
Contestarea metodologiei clasice; istorismul și instituționalismul	187
Revenirea la matcă. Neoclasicismul	191
În prelungirea discursului metodologic clasic și neoclasic	197
Purismul contra anarhismului metodologic	198
Esențialismul contra fenomenalismului	200
Antiempirismul contra hiperempirismului	202
Nou și vechi în lupta pentru metodă. Unitate sau pluralitate metodologică?	205
În completare. Câteva discursuri contradictorii în jurul metodei	211
Individualism versus holism	211
Micro sau macroanaliza?	216
Statică sau dinamică	218
Termeni fizici (reali) sau monetari	221
Partea a V-a. Dinamica științei economice	223
Natura și sursele progresului în economie	223
Obstacole în calea progresului	225
„Principiul tenacității”	225
„Ortodoxizare” via ideologie	227

8 Fundamente epistemologice și metodologice ale științei economice

---

„Complexul de inferioritate” sau „criza științei economice”	228
Câteva împrejurări ce creează aparența de criză	
a științei economice	230
În apărarea statutului științei economice	233
Tehnologia progresului științei economice	238
Viziunea cumulaționistă	239
Viziunea reformatoare, mutaționistă	240
Viziunea revoluționară	244
Momente paradigmatică cu semnificație epistemologică	
în istoria științei economice	251
Școala clasică	251
Metodologia la K. Marx	253
Geometria internă a paradigmei neoclasice	255
Școala istorică germană și a instituționalismului american	258
Paradigma keynesiană	260
Economia politică a socialismului	265
Starea actuală și perspectiva științei economice	268
Pe unde se află știința economică actuală?	270
Știința economică, încotro?	276
Bibliografie	281